

ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการดำเนินการขององค์กรด้านคนพิการ

หรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน

พ.ศ. ๒๕๖๘

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้มีหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการให้องค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานจากคณะกรรมการตามมาตรา ๖ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้เข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนให้คนพิการมีความสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายกำหนดได้อย่างทั่วถึง เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ (๗) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และมาตรา ๒๐/๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ จึงออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการดำเนินการขององค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน พ.ศ. ๒๕๖๘”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“องค์กรด้านคนพิการ” หมายความว่า องค์กรของคนพิการ และองค์กรเพื่อคนพิการ

“องค์กรของคนพิการ” หมายความว่า องค์กรที่มีคนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการเป็นสมาชิก และเป็นกรรมการบริหารองค์กรไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมด ตลอดจนมีอำนาจตัดสินใจในการดำเนินงานเพื่อคุ้มครองสิทธิของคนพิการด้วย

“องค์กรเพื่อคนพิการ” หมายความว่า องค์กรที่มีวัตถุประสงค์หรือกิจการหลักเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการและมีใช้หน่วยงานภาครัฐ

“องค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการ” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐ องค์กรภาคเอกชน หรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการ

“องค์กรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน” หมายความว่า ผลการดำเนินงานขององค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการซึ่งได้รับเครื่องหมายการรับรองมาตรฐานจากคณะกรรมการ

ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติตามระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐาน การรับรองและเพิกถอนการรับรององค์กรด้านคนพิการ หรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

“กรม” หมายความว่า กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

ข้อ ๔ ให้อธิบดีรักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจกำหนดแบบคำร้องขอ แบบเอกสาร สัญญาการให้บริการ คู่มือปฏิบัติงาน และจัดระบบงานให้เป็นไปตามระเบียบนี้

หมวด ๑

การดำเนินงานขององค์กรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน

ข้อ ๕ องค์กรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานมีสิทธิดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิทธิตามกฎหมายกำหนด

ข้อ ๖ ในการดำเนินงานมาตรา ๒๐/๒ วรรคหนึ่ง (๓) ถึง (๙) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้องค์กรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(๑) หลักเกณฑ์ในการเรียกร้องสิทธิแทนคนพิการ ให้ดำเนินการเกี่ยวกับงานด้านการคุ้มครองคนพิการที่ถูกละเมิดสิทธิหรือถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ทั้งนี้ วิธีการดำเนินงานอาจกระทำได้โดยการสำรวจตรวจสอบสิทธิประโยชน์ของคนพิการ การจัดการข้อร้องเรียนเกี่ยวกับสิทธิของคนพิการ หรือการจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ การช่วยเหลือทางกฎหมายโดยใช้สิทธิทางศาลหรือการบังคับคดี การยื่นคำร้องถึงหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น สำหรับเงื่อนไขการดำเนินงานในกรณีเรียกร้องสิทธิหรือการจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการที่มีสภาพบังคับเป็นการทั่วไปหรือเพื่อประโยชน์สาธารณะ ให้ดำเนินการได้โดยไม่ต้องได้รับมอบอำนาจจากคนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการ ส่วนการใช้สิทธิเรียกร้องหรือการจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการแทนคนพิการเฉพาะบุคคลจะต้องได้รับมอบอำนาจเป็นหนังสือจากคนพิการนั้นด้วย

(๒) หลักเกณฑ์ในการให้ความช่วยเหลือคนพิการเพื่อให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิทธิ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ดำเนินการเกี่ยวกับงานการช่วยเหลือคนพิการทั้งการช่วยเหลือเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่ม หรือรายองค์กรตามความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภท ทั้งนี้ วิธีการดำเนินงานอาจกระทำได้โดยการจัดให้มีผู้ช่วยคนพิการ ล่ามภาษามือ การให้คำปรึกษา แนะนำ ฝึกอบรม

การส่งเสริมอาชีพ การให้ความช่วยเหลืออื่นใดแก่ผู้ดูแลคนพิการ การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ เพื่อให้พึ่งตนเองได้เต็มตามศักยภาพ เป็นต้น สำหรับเงื่อนไขการดำเนินงานต้องมีการสำรวจกลุ่มเป้าหมายล่วงหน้าหรือศึกษาความเป็นไปได้ก่อนจัดทำโครงการขอรับการสนับสนุนจากเงินงบประมาณหรือเงินอุดหนุนจากกองทุน

(๓) หลักเกณฑ์ในการให้บริการจัดหางานและส่งเสริมการมีงานทำให้แก่คนพิการ ให้ดำเนินการเกี่ยวกับงานการสนับสนุนให้คนพิการมีงานทำในสถานประกอบการ และหน่วยงานของรัฐ และการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ การประกอบธุรกิจ หรือวิสาหกิจเพื่อสังคมของคนพิการ หรือผู้ดูแลคนพิการ ทั้งนี้ วิธีการดำเนินงานอาจกระทำได้โดยการจัดบริการเตรียมความพร้อมให้แก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการก่อนเข้าทำงาน การสำรวจและคัดเลือกคนพิการเข้าสู่ตลาดงาน การให้ความรู้แก่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการการจับคู่งาน การฝึกอบรม การให้บริการนักแนะแนวอาชีพ และการสอนงานคนพิการ (Job Coach) การอำนวยความสะดวกและเสริมสร้างให้คนพิการทำงานได้จริง โดยการดูแลการทำงานระยะแรก การจัดที่พักอาศัยให้คนพิการได้ทำงาน หรือบริการช่วยเหลือการเดินทางไปกลับระหว่างที่พักกับสถานที่ทำงาน หรือการทำงานแบบออนไลน์ การให้ความรู้เกี่ยวกับทักษะชีวิตในการทำงานและสังคม การติดตามผลการทำงาน การส่งเสริมคนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการประกอบอาชีพอิสระ เป็นต้น สำหรับเงื่อนไขการดำเนินงานต้องมีการสำรวจกลุ่มเป้าหมายล่วงหน้าก่อนจัดทำโครงการขอรับการสนับสนุนจากเงินงบประมาณหรือเงินอุดหนุนจากกองทุน

(๔) หลักเกณฑ์ในการให้บริการหรือจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการกีฬาหรือนันทนาการสำหรับคนพิการ ให้ดำเนินการเกี่ยวกับงานการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ การส่งเสริมศักยภาพคนพิการ การส่งเสริมพัฒนาการตามวัยและความต้องการจำเป็นของคนพิการแต่ละประเภท การส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์สำหรับคนพิการ ยกเว้นงานกีฬาสู่ความเป็นเลิศ การเสริมสร้างสมรรถภาพทางกาย เกม หรือการละเล่น การท่องเที่ยว ทั้งนี้ วิธีการดำเนินงานอาจกระทำได้โดยการใช้กิจกรรมกีฬาหรือนันทนาการเป็นสื่อในการพัฒนาการทางด้านร่างกาย สติปัญญา พฤติกรรม การทำงานเป็นหมู่คณะ สำหรับเงื่อนไขการดำเนินงานต้องมีการสำรวจกลุ่มเป้าหมายหรือมีการศึกษาความเป็นไปได้ล่วงหน้าก่อนจัดทำโครงการขอรับการสนับสนุนจากเงินงบประมาณหรือเงินอุดหนุนจากกองทุน

(๕) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประสานงานเกี่ยวกับงานอันมีลิขสิทธิ์ของบุคคลอื่น เพื่อประโยชน์แก่คนพิการ ให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์กำหนด

(๖) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอใช้ที่ราชพัสดุหรือทรัพย์สินอื่นของทางราชการ เพื่อให้คนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ ในกรณีขอใช้ที่ราชพัสดุให้ดำเนินการตามที่กรมธนารักษ์กำหนด หรือกรณีขอใช้ทรัพย์สินอื่นของทางราชการให้ดำเนินการตามที่หน่วยงานของรัฐแห่งนั้นกำหนด

(๗) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการดำเนินการในเรื่องอื่นให้เป็นไปตามที่กรม หรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง มอบหมาย เป็นรายกรณี

ข้อ ๗ ในการดำเนินการตามข้อ ๖ ให้องค์กรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน จัดทำข้อบังคับ ตราสาร หรือระเบียบขององค์กรให้รองรับการดำเนินงานในแต่ละเรื่องด้วย

หมวด ๒

การส่งเสริม สนับสนุน และการกำกับดูแลการดำเนินงาน

ข้อ ๘ องค์กรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานที่มีความประสงค์จะขอรับเงินอุดหนุนจากกรม หน่วยงานของรัฐ หรือกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ให้จัดทำแผนงานหรือโครงการ ประจำปีเพื่อขอรับการสนับสนุนตามที่กรม หน่วยงานของรัฐ หรือคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนกำหนด ทั้งนี้ อาจให้การอุดหนุนตามรายการของกิจกรรมตามแผนงานโครงการ หรืออุดหนุนรายหัว ตามประเภทบริการได้ตามความจำเป็น รวมถึงอาจได้รับค่าใช้จ่ายด้านการบริหารจัดการแผนงาน หรือโครงการได้ร้อยละ ๑๐ แต่ไม่เกินร้อยละ ๒๐ ของมูลค่าตามแผนงานหรือโครงการด้วย

กรณีแผนงานหรือโครงการมีความซ้ำซ้อนในเชิงพื้นที่และมีกลุ่มเป้าหมายเดียวกัน กับกรม หน่วยงานของรัฐ หรือกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการสามารถให้การอุดหนุน มากกว่าหนึ่งองค์กรได้แต่แผนงานหรือโครงการที่ขอรับการสนับสนุนจะต้องไม่ซ้ำซ้อนกัน

ข้อ ๙ องค์กรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานที่ได้รับเงินอุดหนุนตามข้อ ๘ ต้องจัดทำสัญญา บันทึกข้อตกลง หรือดำเนินการในรูปแบบอื่น ตามแบบที่กรม หน่วยงานของรัฐ หรือกองทุนส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการกำหนด และมีหน้าที่รายงานผลการดำเนินงานตามแบบและวิธีการที่กรม หน่วยงานของรัฐหรือกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการกำหนด รวมทั้งยินยอมให้ เจ้าหน้าที่หรือผู้แทนของเจ้าหน้าที่ที่ให้เงินอุดหนุน ตรวจสอบหรือตรวจสอบเอกสารการใช้จ่ายเงิน และติดตามประเมินผลการดำเนินงานได้

ข้อ ๑๐ ในการดำเนินงานขององค์กรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน อาจได้รับการส่งเสริม และสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามระเบียบนี้ เพื่อให้สามารถปฏิบัติการกิจบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อ ๑๑ ให้กรมดำเนินการพัฒนาฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อประโยชน์ในการบริหาร การกำกับ การให้บริการผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ การรายงานผล การติดตามประเมินผล เพื่อลดความซ้ำซ้อน ในการให้บริการต่อกลุ่มเป้าหมาย และลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการขององค์กร รวมทั้งเปิดเผยข้อมูล การอุดหนุนต่อสาธารณะด้วย

ประกาศ ณ วันที่ ๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

พระพันธุ์ สาสีรัฐวิภาค

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ